

Nr 20.

Ankom till Riksdagens kansli den 3 april 1910 kl. 1 e. m.

Betänkande i anledning af väckta motioner om sänkning af den till försäljningsmännen utgående provision för försäljning af stämplat.

(2:a A.)

I en inom Andra kammaren väckt motion (nr 94) har herr *C. E. Svensson* i Nyköping hemställt, att Riksdagen måtte besluta, efter de grunder bevillningsutskottet kunde komma att föreslå, sådan sänkning af den till försäljningsmän samt vederbörande ämbets- och tjänstemän utgående provision å stämpelmedlen, att det till stämpelomkostnader utgående förslagsanslaget måtte kunna begränsas till 390,000 kronor.

Till stöd för detta förslag har motionären anfört följande:

»I årets statsverksproposition hemställer Kungl. Maj:t, att det under sjunde hufvudtiteln upptagna förslagsanslaget till stämpelomkostnader, hvilket i riksstaten för innevarande år upptagits till ett belopp af 390,000 kronor, måtte höjas med 80,000 kronor till 470,000 kronor. Framställningen motiveras med att stämpelomkostnaderna stå i procentiskt förhållande till stämpelmedlen, hvilka i det för innevarande års riksdag af Kungl. Maj:t framlagda förslaget till riksstat beräknas till ett belopp af 17,000,000 kronor, således till 2,700,000 kronor mera än i riksstaten för år 1910.

Då emellertid denna förhöjning af stämpelmedlen, enligt förebådad kungl. proposition, är afsedd att tillkomma genom förhöjning af redan befintliga stämpelskatter, torde kunna ifrågasättas behovet af en så afsevärd förhöjning af stämpelomkostnaderna. Det förefaller mig oriktigt, att vid en förhöjning af stämpelafgifterna, hvilken icke medför ökadt

Bih. till Riksd. Prot. 1910. 5 Saml. 1 Afd. 18 Häft. (Nr 20).

arbete eller ökade omkostnader för de försäljningsmän samt ämbets- och tjänstemän, som hafva stämpelförsäljningen om hand, den till dem utgående ersättningen skulle utgå efter samma beräkning som förut, helst då för de flesta af dessa ämbets- och tjänstemän lönerogleringar, innebärande betydliga löneförhöjningar, nyligen företagits eller stå i begrepp att företagas. Det kan väl näppeligen vara riktigt, att en förhöjning i befintliga skatter skall medföra åt förut väl aflönade ämbets- och tjänstemän en afsevärdt ökad inkomst, då denna skatteförhöjning för dem icke medför ökad arbete eller ökade kostnader.

Ehuru den till försäljningsmän jämte ämbets- och tjänstemän utgående provisionen å stämpelmedlen så sent som 1908 något sänktes, synes det mig vara på sin plats att nämnda provision äfven *nu* så regleras, att stämpelomkostnaderna stanna vid det för närvarande därtill anslagna beloppet, 390,000 kronor.

En sådan reglering torde lämpligen böra så verkställas, att provisionen sänkes för de försäljningsmän samt ämbets- och tjänstemän som hufvudsakligast hafva hand om de stämpelafgifter å hvilka förhöjning äskas.»

I anslutning till yrkandet i berörda motion och under hänvisning till motiveringen för densamma, har förutnämnde motionär — efter det Kungl. Maj:ts proposition nr 22 med förslag till förordning om ändrad lydelse af 3, 8, 41 och 58 §§ af förordningen den 18 september 1908 angående stämpelafgiften till Riksdagen inkommit — i ny motion (nr 175) framställt närmare preciseradt förslag till bestämmelse angående procentsatserna för den i 49 § af förordningen angående stämpelafgiften omhandlade försäljningsprovisionen för stämplat. Enligt motionärens nu ifrågavarande förslag skulle sistnämnda § erhålla följande ändrade lydelse:

§ 49.

I redovisning för stämplat äger försäljningsman såsom ersättning för besvär och kostnader räkna sig till godo i Stockholm *en och en half* procent samt i öfriga städer och å landet *två och en half* procent af det belopp, för hvilket stämplat försålts, till och med en årlig försäljningssumma af 20,000 kronor. För öfverskjutande belopp till och med 200,000 kr. beräknas provisionen efter *fyra femtedels* procent och för belopp utöfver 200,000 kronor efter *en femtondedels* procent.

Har på grund af — — — — — (nuvarande lydelsen)
— — — — — gå åter.

I motionen motiveras förslaget sålunda:

»Såsom framgår af Kungl. Maj:ts utredning i ärendet, bör den nuvarande stämpelprovisionen minskas med i rundt tal 20 procent, om icke vederbörande stämpelförsäljare skola stoppa en del af den ökade arfsskatten i sina fickor. Lämpligen synes reduceringen i försäljningsprovisionen böra så ordnas, att i Stockholm provisionen sänkes från nuvarande 2 procent till $1\frac{1}{2}$ procent samt i öfriga städer och å landet från 3 till $2\frac{1}{2}$ procent för en årlig försäljningssumma af 20,000 kronor.

För öfverskjutande belopp till och med 200,000 kronor torde provisionen böra i stället för nuvarande 1 procent utgå med $\frac{4}{5}$ procent och för belopp utöfver 200,000 kronor med $\frac{1}{15}$ procent. Då den största ökningen i stämpelskatten faller på de största inkomsterna, torde sistnämnda nedsättning i försäljningsprovisionen vara väl motiverad.»

I anledning af omförmälda motioner har, på därom af utskottet gjord framställning, i vederbörlig ordning från statskontoret införskaffats och till utskottet öfverlämnats specificerad uppgift å 1909 års försäljningssummor för enkla och dubbla beläggningsstämplar samt helarksstämplar äfvensom däraf till vederbörande försäljningsmän utbetalda provisioner, allt i enlighet med till statskontoret inkomna redovisningar.

De förändringar i de för stämpelprovisionens beräkning gällande procentsatserna, som af motionären i den senast afgifna motionen föreslagits, skulle uppenbarligen medföra en oberättigad minskning i inkomst för de stämpelförsäljningsmän, hvilka ej försälja stämplor till bouppteckningar. Och äfven för åtskilliga af de försäljningsmän, som försälja bouppteckningsstämplor, skulle den föreslagna nedsättningen af procentsatserna medföra en minskning i provisionen, hvilken icke skulle uppvägas af den ökning i försäljningsbeloppet, som skulle blifva en följd af den beslutade höjningen i arfsskatten. Någon minskning i provisionen för vissa grupper af försäljningsmän torde emellertid icke hafva af motionären åsyftats och synes ej heller billigtvis böra i detta sammanhang genomföras.

Motionärens ifrågavarande förslag torde hafva väsentligen föranledts af den i statsverkspropositionen under punkten 2 i sjunde hufvudtiteln gjorda beräkningen, att omkostnaderna för stämpelförsäljningen till följd af höjningen i stämpelafgiften för bouppteckningar skulle ökas

med icke mindre än 80,000 kronor. Tvifvelsutän är emellertid detta belopp alldeles för högt upptaget. Då nämligen en betydande del af den beslutade höjningen i arfsskatten måste antagas komma att inflyta genom stämpelförsäljningsmän i Stockholm och Göteborg, hvilkas försäljning redan under nuvarande förhållanden öfverstiger 200,000 kronor, och provisionen å denna del af försäljningen följaktligen kommer att utgå efter allenast $\frac{1}{10}$ procent, samt den del af försäljningen, hvarå provisionen kommer att utgå efter tre procent, torde blifva jämförelsevis obetydlig, lär det kunna på goda grunder antagas, att provisionen för hela riket icke kommer att öfverstiga en procent af den till 2,700,000 kronor beräknade höjningen i stämpelafgifter för bouppteckningar, eller sålunda 27,000 kronor, och att, då äfven den ökade kostnaden för papper och tryckning tages i beräkning, kostnadsökningen i det hela kommer att stanna vid omkring 30,000 kronor.

Med afseende å den sålunda gjorda beräkningen af den sannolika ökningen i kostnaderna för stämpeluppbörden och då, såsom ofvan antydts, betydande svårigheter möta att åstadkomma en rättvist verkande reduktion af provisionen, har utskottet ansett sig böra afstyrka motionärens förslag, därvid utskottet emellertid velat uttala, att den förhöjning i stämpelprovisionen för vissa domare och andra tjänstemän, som kan blifva en följd af den nu genomförda höjningen af arfsskatten, icke bör vid eventuellt blifvande löneregleringar för dessa tjänstemän få åberopas såsom grund för höjning i aflöningarna.

Under åberopande af hvad sålunda blifvit anfördt hemställer utskottet,

att ifrågavarande inom Andra kammaren väckta motioner nr 94 och 175, om sänkning af den till försäljningsmännen utgående provision för försäljning af stämplat, icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 3 maj 1910.

På bevillningsutskottets vägnar:

ALEXIS HAMMARSTRÖM.